

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa națională - Clasa a XII-a
2005

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu**
- **Timpul efectiv de lucru este de trei ore**

I. Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. "În anul 6984 (1476), luna iulie 26, vineri, a venit însuși țarul turcesc numit Mehmet beg, cu toate puterile sale și cu Basarabă* voievod cu toată oastea sa, asupra lui Ștefan voievod și a făcut război cu ei la Pârâul Alb și au biruit atunci blestemații de turci și cu muntenii vicleni. Și au căzut acolo vitejii cei buni și mulți boieri mari și oștenii cei tineri și oastea bună și vitează s-au topit atunci. Și a fost atunci mare întristare în țara Moldovei și în toate țările și domniile din jur și la creștinii drept credincioși, când au auzit că au căzut vitejii cei buni și bravi. " (Letopisețul anonim)

*Laiotă Basarab – domnitor al Țării Românești, succesorul lui Radu cel Frumos
Letopisețul anonim – cronică moldovenească în limba slavonă

B. "Din partea Înălțimii Voastre ilustre ne-au sosit nouă, sărmanilor slujitori, vorbe ilustre cu știrea: <Maria Sa împăratul s-a hotărât să meargă la război sfânt asupra blestematului de Kara-Bogdan*(...)>. Am auzit că ați avut biruință și glorie asupra blestematului de moldovean. Când a sosit, la auzul nostru, știrea că l-ați înfrânt, potrivit versetului: <victoria vine de la Allah >, (...) atunci în inima noastră s-a născut foarte mare bucurie și mulțumire."

(Scrisoarea lui Eminek Mârza către sultanul Mehmet al II-lea, 1476)

*Kara-Bogdan – nume dat Moldovei de otomani
Eminek Mârza - dregător al hanului Crimeii

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Selectați, din fiecare text, câte un fragment care să conțină aceeași informație istorică din cadrul evenimentului prezentat.
2. Prezentați un motiv pentru care autorul textului A utilizează expresia "muntenii vicleni".
3. Precizați statutul politico-juridic al Moldovei în momentul preluării conducerii acesteia de către Ștefan cel Mare și prezentați o altă cauză militară a evenimentului atestat de ambele izvoare istorice.
4. Prezentați un motiv pentru care aprecierile autorului textului A sunt diferite de aprecierile autorului textului B.
5. Menționați două momente ale relațiilor dintre Moldova lui Ștefan cel Mare și Imperiul Otoman, după lupta de la Războieni.
6. Prezentați alte două campanii conduse de către sultani la nordul Dunării, în secolele al XIV-lea – al XV-lea (numele câte unui sultan, respectiv, al fiecărui domnitor cu care se confruntă, anul și un rezultat al fiecărei confruntări).

30 de puncte

II. Realizați, în aproximativ cinci-șase pagini, o sinteză referitoare la Principatele Române în secolele al XVIII-lea – al XIX-lea, având în vedere:

- prezentarea regimului politic instaurat în Principate, la începutul secolului al XVIII-a (o cauză, câte o caracteristică dintre care una având influențe pozitive, iar cealaltă negative, doi reprezentanți);
- numirea și datarea a șase forme de manifestare a contextului internațional est-european și prezentarea a patru consecințe (teritoriale, politico-juridice, economice) ale acestora asupra spațiului românesc, în secolul al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- prezentarea contextului intern care determină modificarea regimului politic al Principatelor, în prima jumătate a secolului al XIX-lea (o cauză, două documente programatice și o personalitate);
- prezentarea cadrului internațional în care marile puteri abordează problema Principatelor Române și a modificărilor intervenite în statutul politico-juridic al acestora în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Notă! Se punctează și **structurarea compoziției** (introducere, cuprins, concluzii), prezentarea **în ordine cronologică/logică** a faptelor istorice, evidențierea relației **cauză –efect**, utilizarea **limbajului istoric**.

60 de puncte